

ØKONOMI

I SAMARBEJDE MED FINANCIAL TIMES

IRCA-CERTIFICERET
LEAD AUDITOR-
KURSUS

Læs mere på www.ds-cert.dk/lead

DS
CERTIFICERING

Bønderne vejrer morgenluft

Dansk landbrug har vendt den dramatiske nedtur. Stigende madpriser driver væksten. Men kæmpegælden truer.

MICHAEL LUND

Dansk landbrug bevæger sig i mere end én forstand mod lysere tider.

Efter en blodig nedtur med dalende fødevarerpriser, en bristet boligboble og tab på risikable investeringer er der omsider godt nyt for landmændene.

En gennemgang af 800 regnskaber for 2010 viser, at landmændene i snit forbedrede driften med næsten 1 million kroner i forhold til 2009 - fra et underskud på 709.000 kr. til et plus på 210.000 kr.

»Der er tale om en meget kraftig forbedring. Ganske vist ser vi meget spinkle overskud, men hvis vi ser fremad, så er der kun udsigt til endnu stærkere resultater. Så man kan roligt sige, at vi har set en markant vending til det bedre«, siger Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef ved Videncentret for Landbrug (VFL), der har nærstuderet regnskaberne.

Også landmændene selv er optimistiske: I en rundspørge erklærer 25 procent, at de forventer bedre indtjening i 2011 i forhold til 2010. Færre end 5 procent forventer omvendt faldende indtjening.

Svin, mælk og korn sælger

Det er først og fremmest de stigende priser på svinekød og mælk, der luner i de slunkne kasser. En prisstigning, der blandt andet er drevet af den økonomiske vækst ude i verden, som øger efterspørgslen på danske fødevarer.

Kornproducenterne er begunstiget af faldende udbud som følge af de seneste års tørke og oversvømmelser rundt omkring, der har tømt verdens kornlagre.

Også i brancheorganisationen Landbrug og Fødevarer ser man lyspunkter.

»Efterspørgslen stiger, i takt med at velstanden vokser oven på krisen. Og så er der en underliggende fremgang i form af den generelle befolkningstilvækst, som jo gør, at der er flere munde at mætte«, siger direktør Carl Aage Dahl.

Klaus Kaiser fra VFL fortæller, at mange landmænd endvidere har været enormt dygtige til at tilpasse sig de hårde tider og effektivisere deres bedrifter.



FREM GANG I LIT ERVIS. Det går godt for salget af mælk, svinekød og korn. Her tapper Arlas mejeri i Slagelse nogle af de 8,7 milliarder liter mælk, der hvert år runder selskabet. Foto: Joachim Adrian

»Man har formået at nedbringe omkostningerne til eksempelvis løn, vedligeholdelse, energi og nyindkøb af maskiner. De er blevet bedre til at tjene penge.

Det har ellers ikke skortet på dommedagsprofetier for landbruget. Fødevarerpriserne er styrtstykket, og mange landmænd har forgældet sig i historisk højt tempo. Priserne på landbrugsejendomme er eksploderet, hvilket har skabt en historisk boligboble. Dertil skal lægges, at tusindvis af landmænd kastede sig ud i risikable investeringer i fremmed valuta. Modgangen er endda kommet, mens dansk landbrug har fået 7 milliarder kroner i skattelettelser siden 2003.

350 milliarder i gæld

Men selv om bøtten nu synes vendt, er der stadig truende skyer i horisonten. En stor del af landbrugets gæld på 350 milliarder kroner er forrentet variabelt. Selv en lille rentestigning vil altså ramme hårdt.

»Den økonomisk svageste tredjedel er fortsat meget følsomme over for rentestigninger, og af disse må nogle forlade erhvervet ad den hårde vej«, siger Bent Andersen, direktør i DLR Kredit, der yder realkreditlån til landbruget.

Han understreger dog, at det »overordnet set går det i den rigtig retning« for landmændene - og oplyser, at kun få hundrede af selskabets kunder er i restance og altså ikke kan betale afdrag til tiden.

De internationale prisstigninger på fødevarer falder på et tørt sted for især Arlas mælkeproducenter, der i efteråret valgte at bakke op om andelskæmpens nye vækst- og opkøbsstrategi - og dermed forpligtede sig til at levere mellem 4 og 4,5 milliarder kroner til opkøbsjagten.

I sidste uge blev første skridt taget, da andelshaverne i både Arla Foods og det mindre nordtyske mejeri Hansa-Milch godkendte en overtagelse. Og spørger man i branchen, er timingen helt rigtig for Arlas vokseværk:

»Markedet vil uden tvivl vokse de kommende år. Så selv om det vil koste ekstra for de enkelte landmænd, er det bestemt ikke en skidt investering. Den internationale tendens går i retning af konsolidering. Arla er nødt til at vokse, hvis de vil konkurrere«, siger Bent Andersen fra DLR. michael.lund@pol.dk

Arla leder efter nye græsgange
Side 4-5



SYSTEMISK LEDERUDDANNELSE

Det lærer du

Lad systemteorien gøre dig til en reflekteret praktiker. Det betyder, at du i din ledelsesstil bliver i stand til se nuancer, intentioner og perspektiver, som vil give dig nye handlemuligheder i den daglige ledelse. Men pas på - din ledelsespraksis bliver aldrig den samme.

Vi arbejder især med

- Ledelse af forandrings- og udviklingsprocesser
- Mestring af flere ledelsesfunktioner
- Strategisk ledelse i et systemisk perspektiv
- Anerkendende kommunikation og samtaler

Book din plads på 86 18 17 22 eller attractor.dk

Næste hold
18/5
i København